

Γ λ ω σ σ ο μ ά θ ε ι α

A. Ορισμός της Γλωσσομάθειας:

Γλωσσομάθεια είναι η επαρκής κατοχή μιας ή περισσότερων ξένων γλωσσών.

Ο άνθρωπος κατέχει μια γλώσσα, όταν είναι σε θέση να τη μιλά και να τη γράφει σωστά, γνωρίζοντας την προφορά, το λεξιλόγιο, τη σύνταξη και τους ιδιοματισμούς της.

B. Βαθμοί της Γλωσσομάθειας:

Η γλωσσομάθεια διαβαθμίζεται ανάλογα με το κίνητρο και το σκοπό για τον οποίο μαθαίνει κανείς μια γλώσσα:

- Ως πρώτο στάδιο εξοικείωσης με μια γλώσσα αναφέρεται η δυνατότητα συνεννόησης σε καθαρά πρακτικά θέματα, η γνώση, δηλαδή, του καθημερινού λεξιλογίου.
- Δεύτερο στάδιο θεωρείται η γνώση της επιστημονικής ορολογίας.
- Τρίτο είναι το στάδιο κατανόησης της ξένης γλώσσας ισόβαθμα με τη μητρική (γνώση της δομής και της απαρέγκλιτης εφαρμογής της γραμματικής και του συντακτικού καθώς και των ποικίλων σημασιών μιας λέξης).

Γ. Οι λόγοι που επιβάλλουν τη Γλωσσομάθεια στην εποχή μας:

1. Πολιτικοί:

- Επικράτηση του διεθνισμού και της παγκοσμιοποίησης.
- Διεύρυνση της δημοκρατίας και δημιουργία παγκόσμιων οργανισμών.
- Η ανάγκη υπεράσπισης και προβολής των εθνικών θεμάτων σε διεθνείς οργανισμούς και συνέδρια από τους πολιτικούς ηγέτες ή τους διπλωμάτες.

2. Κοινωνικοί:

- Ο τουρισμός αποτελεί στις μέρες μας ευρύτατα διαδεδομένο τρόπο ψυχαγωγίας μεγάλων ομάδων ανθρώπων αλλά και βασικό οικονομικό πόρο για τη χώρα μας.
- Η ανάγκη επικοινωνίας και ανάπτυξης σχέσεων με άλλους λαούς καθώς και η κατανόηση του τρόπου ζωής και της σκέψης τους. Η οργάνωση της γλώσσας καταδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο ένας λαός αντιλαμβάνεται τον κόσμο.
- Η ουσιαστική κατάλυση των συνόρων των κρατών και η άμεση αλληλεπίδραση του τρόπου ζωής, ο οποίος προσδιορίζεται σε μεγάλο βαθμό από την τεχνολογία.
- Η επίλυση σειράς καθημερινών προβλημάτων, π.χ. κατανόηση χρήσης μιας μηχανής για τις καθημερινές ανάγκες.

3. Πνευματικοί:

- Η ανάγκη παρακολούθησης της ανάπτυξης των επιστημών, των γραμμάτων και των τεχνών και η δυνατότητα επιμόρφωσης σε ξένα πανεπιστήμια.
- Η απαίτηση για πνευματική τελείωση· καλλιεργείται η κριτική σκέψη, προσεγγίζεται πολύπλευρα η πραγματικότητα.
- Ο σύγχρονος τρόπος επικοινωνίας και ενημέρωσης μέσω του Διαδικτύου και της δορυφορικής τηλεόρασης.
- Η ανάγκη επαφής με την ιστορία και τον πολιτισμό των άλλων λαών. Σωφρεύεται έτσι η σοφία και η σκέψη άλλων λαών.
- Η γνώση μιας γλώσσας σημαίνει νέο τρόπο σύλληψης, οργάνωσης και έκφρασης του κόσμου της πραγματικότητας, μέσα από τη δική του «ταξινομία του κόσμου» (Saussure).
- Η καλύτερη κατανόηση της μητρικής γλώσσας και η συναίσθηση της εθνικής ιδιαιτερότητας. Η αυτογνωσία είναι αποτέλεσμα της ετερογνωσίας.
- Η ψυχαγωγία διευρύνεται και γίνεται ποιοτικότερη (δυνατότητα ανάγνωσης ξένων κειμένων, κατανόησης στίχων ποίησης και μουσικής κ.λπ.).

4. Ηθικοί:

- Η ηθικοποίηση του σύγχρονου ανθρώπου με τον εμπλουτισμό του από παγκόσμιες αξίες και ιδανικά.
- Η ποιότητα και η ειλικρίνεια της συνάντησης ανθρώπου με άνθρωπο μέσα από τη μητρική ή την ξένη γλώσσα, «ηθική της γλώσσας» (Γ. Μπαμπινιώτης).

5. Οικονομικοί:

- Η παγκοσμιοποίηση της αγοράς, η διεκπεραίωση των οικονομικών συναλλαγών, η διαφήμιση, η παρακολούθηση των δεικτών της παγκόσμιας οικονομίας και η απαραίτητη γνώση του διεθνούς δικαίου.
- Η δημιουργία περισσότερων προϋποθέσεων για επαγγελματική αποκατάσταση καθώς και η καταπολέμηση της ανεργίας με τη δυνατότητα π.χ. άσκησης του επαγγέλματος του δασκάλου ξένων γλωσσών.
- Η άμεση ενημέρωση για τις εξελίξεις στο χώρο του επαγγέλματος.

6. Εθνικοί:

- Αποφυγή της εθνικής απομόνωσης, προώθηση του Ελληνικού πνεύματος, αφού την ελληνική γλώσσα μιλούν μόνο οι αριθμητικά περιορισμένοι Έλληνες.

Δ. Κίνδυνοι από τη Γλωσσομάθεια:

1. Η γλωσσική αλλοτρίωση μπορεί να οδηγήσει σε μιμητισμό στον ευρύτερο τρόπο ζωής και σε εθνική αλλοτρίωση και υποδούλωση ενός λαού.
2. Η νόθευση του γλωσσικού μας πλούτου με ξενόγλωσσους νεολογισμούς.
3. Απομάκρυνση από την παράδοση.

Ε. Σημασία της Γλωσσομάθειας για τους Έλληνες:

Είναι μεγαλύτερη απ' ό,τι για τους άλλους Ευρωπαίους, γιατί:

1. Οι Έλληνες υστερούν αριθμητικά από τους υπόλοιπους Ευρωπαίους..
2. Ελάχιστοι Ευρωπαίοι γνωρίζουν Ελληνικά· έτσι η επικοινωνία μαζί τους καθιστά απαραίτητη τη γλωσσομάθεια.
3. Η παρακολούθηση της εξέλιξης των επιστημών είναι αδύνατη στις μέρες μας χωρίς τη γνώση ξένων γλωσσών.
4. Η ανάγκη για συγγραφή και δημόσια παρουσίαση επιστημονικών εργασιών.
5. Η χρήση του διαδικτύου, που η αναγκαιότητα και η χρησιμότητά του διευρύνονται καθημερινά, απαιτεί τη γνώση τουλάχιστον της Αγγλικής γλώσσας.

ΣΤ. Γλώσσα και Μετανάστευση:

Όσοι μαθαίνουν τη γλώσσα της χώρας που μεταναστεύουν:

- Προσαρμόζονται εύκολα στο νέο τους κοινωνικό περιβάλλον και η στέρηση της πατρίδας γίνεται μικρότερη.
- Διευρύνουν τον κύκλο των επαφών τους με τους ντόπιους και δεν αισθάνονται ξένοι και παραγκωνισμένοι.
- Δε δημιουργούν προϋποθέσεις ρατσιστικών εκδηλώσεων σε βάρος τους, όταν διακρίνονται από υψηλό πολιτισμικό επίπεδο.
- Ανταποκρίνονται καλύτερα στις επαγγελματικές τους υποχρεώσεις και δε γίνονται αντικείμενα εκμετάλλευσης εξαιτίας της άγνοιας.
- Παρακολουθούν και κατανοούν τις εξελίξεις σ' όλους τους τομείς της ζωής της νέας χώρας, γιατί ενημερώνονται από τα ΜΜΕ της χώρας που διαμένουν.
- Παίζουν το ρόλο του καλού πρεσβευτή, μεταφέροντας στοιχεία του εθνικού τους πολιτισμού στην ξένη χώρα.
- Γνωρίζουν και διεκδικούν τα δικαιώματά τους.